

Cilj

Prilikom pričanja o ličnim doživljajima i iskustvima U uče da koriste svoj prvi jezik i za opisivanje tih doživljaja, ali i za izražavanje emocija. Istovremeno, oni produbljuju kompetencije važne u komunikaciji, kao što su pažljivo slušanje, postavljanje pitanja, uzajamno nadovezivanje na reči drugoga. A treba dodati i to da ovakvo „lično pripovedanje“ pospešuje važne socijalne aspekte empatije i uzajamnog razumevanja.

2–9. razr.

10–30 min.

Materijal:
Evtl. kartice za razgovor

Napomene:

- O nevođenom, spontanom prepričavanju ličnih doživljaja i iskustava ovde nećemo govoriti, jer to svakako treba da ima svoje mesto u školi. To se može odvijati u situacijama kao što je npr. pričanje ukруг (vidi gore br. 17), ili potpuno neplanirano, kada je neophodno tematizovati neki problem, neko važno iskustvo ili radostan događaj.
- Podrazumeva se da se ni od jednog deteta ne očekuje „serviranje“ ličnih osećanja, doživljaja ili iskustava. Jedna od osnovnih odlika „ličnog pripovedanja“ je to da ono mora biti dobrovoljno. Međutim, ako neko dete tokom dužeg vremenskog perioda uvek čuti, N treba da razmisli o razlozima i mogućnostima da se to izmeni.

Tok:

- U situacijama u kojima treba razgovarati o ličnim mislima, iskustvima i osećanjima, N može dati prvi impuls tako što će, recimo, na tablu zapisati pitanje o kojem će se diskutovati. Primeri takvih impulsa:

- Naravno, i neki U može dati inicijalni impuls za vežbu.
- Slike i fotografije takođe mogu biti dobri impulsi za razgovore o ličnim temama.
- Dobra ideja je da se predloži za časove ličnog pripovedanja skupe u koverat (eventualno anonimno).
- Pre nego što počne istinska diskusija, đacima treba dati nekoliko minuta da zapišu svoja razmišljanja i eventualno jezičke probleme. Upor. i gore br. 10 (Priprema za razgovor).

- Pre razgovora će možda biti neophodno i
 1. razjasniti jezička pitanja (pojmovi na prvom jeziku),
 2. predložiti nekoliko delova rečenica ili jezičkih sredstava koja ovde mogu biti dobro upotrebljena (izrazi poput „po mom mišljenju...“, „ja pre mislim da...“) i
 3. još jednom podsetiti na najvažnija pravila za razgovor, npr. „pažljivo slušam“, „nikome se ne smemo podsmevati zbog njegovog/njenog mišljenja“, „nikoga ne prekidam“ itd. (upor. gore br. 9).
- Diskusiju o pitanjima je moguće prvo voditi u parovima, ili odmah u većim grupama (isti školski nivo, ili ceo razred).

25

Kreativno oblikovanje priče

Cilj

U ovoj vežbi izuzetno važnu ulogu imaju jezik i upotreba mimike i gestikulacije. Đaci ovde uče da koriste svoj prvi jezik u zahtevnijim izražajnim oblicima koji daleko nadilaze svakodnevnu upotrebu jezika. Kreativno oblikovanje priče na taj način zauzima mesto između jednostavnog govora i malih dramskih formi (upor. br. 26–28).

3–9. razr.

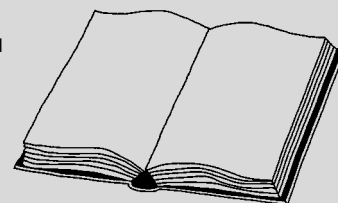
20–40 min.

Materijal:
Eventualno tekstovi od kojih U mogu neke samostalno odabrati (bajke, basne, pripovetke...).

Tok:

- Mogući uvod: N priča neku priču, recimo, bajku, legendu ili (ne predugu) pripovetku iz sopstvene kulture i književnosti. N se trudi da priča bude što razumljivija i živahno ispričana i vodi računa o savetima navedenim u br. 22.
- Zatim N obaveštava U da sada oni – samostalno ili u malim grupama – treba da uvežbaju da sami ispričaju neku priču na isti način. Ona im daje izbor tekstova (kraćih za slabije U, dužih za bolje).
- Ponavljaju se kriterijumi za živahno i razumljivo pričanje (upor. savete pod br. 22); o njima U moraju voditi računa.
- Posle toga U vežbaju pričanje priče (o postupku vidi gore pod br. 22).
- Pojedinačne priče se pričaju u plenumu.
- Na kraju se vodi diskusija orijentisana prema kriterijumima navedenim pod br. 22.

Varijante:

- Kao početni impuls N pokazuje jednu sliku ili predmet. Zatim ceo razred o tome izmišlja neku priču, tako što jedno dete počinje, drugo dete nastavlja priču itd. Priča se završava kada svi učenici ispričaju svoj deo. Priče treba da budu pričane što ekspresivnije, uz pomoć odgovarajućih tonaliteta glasa, gestikulacije i mimike. Ova varijanta je posebno dobra za male grupe.